

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KLAIPĖDOS IR TAURAGĖS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54703, 8 658 42925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Danės g. 17, LT-92117 Klaipėda, mob. 8 609 54703, 8 658 42925, el. p. klaipeda@vaistaiga.lt

Tauragės rajono savivaldybės
merui Dovydui Kaminskui

2023-05-08 Nr. TR4-5(5.4E)

TEIKIMAS

DĖL TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS 2021-06-22 ĮSAKYMO NR. 5-449 „DĖL TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VALDOMŲ UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ NEPRIKLAUSOMŲ VALDYBŲ NARIŲ ATLYGIO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PANAIKINIMO)

Tauragės rajono savivaldybės (toliau - Savivaldybė) administracijos direktorius 2021 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 5-449 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės valdomų uždaryjusių akcinių bendrovių nepriklausomų valdybų narių atlygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau - Įsakymas) 1 punktu patvirtino Tauragės rajono savivaldybės valdomų uždaryjusių akcinių bendrovių nepriklausomų valdybų narių atlygio nustatymo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas). Aprašas iš dalies buvo pakeistas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 5-59.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau - VSTVNDĮ) 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldybių, kaip savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždaryjusių akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina savivaldybių vykdomosios institucijos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies 2 punktu, savivaldybės vykdomoji institucija – savivaldybės meras¹.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 567) 2.5 papunkčiu², nustatant ir mokant atlygį savivaldybės valdomų įmonių (toliau - SVĮ) kolegialių organų nariams, turi būti vadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 1092 „Dėl Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 1092) ir juo patvirtinto Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Atlygio mokėjimo aprašas)³ nuostatomis.

¹ 2022 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija: 2 straipsnio 1 ir 2 dalys.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutarimo Nr. 796 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ redakcija.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutarimo Nr. 794 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 1092 „Dėl Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir valdybos narių civilinės atsakomybės draudimo“ pakeitimo“ redakcija.

Pagal Atlygio mokėjimo aprašo 1 punktą šis aprašas „*nustato atlygio mokėjimo tvarką valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos skiriamiems valstybės ar savivaldybės įmonės valdybos nariams ir valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nariams*“.

Atlygio mokėjimo aprašo 3 ir 4 punktuose nustatyta, kad SVĮ kolegialių organų nariams, turi būti užtikrinamas užmokestis (**fiksuotas mėnesinio atlygio dydis**) už teisės aktuose, reguliuojančiuose SVĮ valdyseną ir veiklą, įmonės dokumentuose ir sudarytose kolegialių organų narių veiklos sutartyse šiems nariams nustatytų funkcijų įgyvendinimą. Atlygio mokėjimo aprašo 6 ir 8 punktuose nustatytos SVĮ kolegialių organų nariams atlygio dydžio ribos.

Pažymėtina, kad tiek Nutarimo Nr. 567 2.5 papunkčio, tiek Atlygio mokėjimo aprašo nuostatos yra imperatyvaus pobūdžio, todėl jų privalo laikytis savivaldybės įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti savivaldybės vykdomoji institucija ir savivaldybės valdomų bendrovių akcijų valdytojai, t.y., savivaldybės atveju – bendrovių turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendinanti savivaldybės vykdomoji institucija.

Vykdamas Savivaldybės veiklos administracinę priežiūrą, buvo įvertintas Savivaldybės administracijos direktoriaus Įsakymo ir Aprašo teisėtumas ir nustatyta, kad:

1. Įsakymo 2 punktas, nustatantis, jog „*aprašo reikalavimai visa apimtimi taikomi tik naujai išrinktiems Tauragės rajono savivaldybės valdomų uždaryjū akcinių bendrovių nepriklausomų valdybų nariams*“, neatitinka Nutarimo Nr. 567 ir Atlygio mokėjimo aprašo reikalavimų.

Pažymėtina, kad SVĮ kolegialiams organų nariams, atlygio nustatymo ir mokėjimo atveju, teisės aktuose nėra nustatytų tokių taikymo išimčių (pereinamųjų nuostatų), jog Nutarimo Nr. 567 2.5 papunkčio ir Atlygio mokėjimo aprašo reikalavimai taikomi tik SVĮ sudarant naują kolegialų organą ar atrenkant pavienius jo narius.

Įvertinus aukščiau išdėstytų teisės aktų nuostatas, darytina išvada, kad teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios SVĮ kolegialių organų nariams atlygio nustatymą, jo mokėjimo tvarką ir sąlygas, išgaliojo bei tiesiogiai taikomos nuo 2022 m. rugpjūčio 5 d. Tokiu būdu, nepriklausomai nuo SVĮ kolegialių organų narių atrankos ar kolegialių organų sudarymo laikotarpio, SVĮ kolegialių organų nariams turi būti užtikrinamas užmokestis už teisės aktuose, reguliuojančiuose SVĮ valdyseną ir veiklą, įmonės dokumentuose ir sudarytose kolegialių organų narių veiklos sutartyse šiems nariams nustatytų funkcijų įgyvendinimą.

2. Aprašo 6, 10 punktai ir Aprašo priedo „Bendrovės valdybos nario veiklos sutarties forma“ 2.1 ir 2.4 papunkčiai, nustatantis, kad atlygis nepriklausomam valdybos nariui išmokamas kas ketvirtį, neatitinka Atlygio mokėjimo aprašo:

2.1. 4 punkto reikalavimo, kad „*sutartyje nurodomas kolegialaus organo nariui mokamas fiksuotas mėnesinio atlygio dydis*“;

2.2. 10 punkto reikalavimo, kad „*savivaldybės valdomos įmonės kolegialaus organo nariui atlygis ir kompensacija už pagrįstas išlaidas už praėjusį mėnesį ne vėliau nei per 10 kalendorinių dienų nuo to mėnesio pabaigos pervedami į sutartyje kolegialaus organo nario nurodytą banko sąskaitą*“.

3. Aprašo 7 punktas, nustatantis, kad „*bendrovės nepriklausomo valdybos nario atlygis per mėnesį negali būti didesnis kaip 1/4 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio*“ neatitinka Atlygio mokėjimo aprašo 8.1 papunkčio, jog mėnesinio atlygio už savivaldybės valdomos bendrovės kolegialaus organo nepriklausomo nario ir kolegialaus organo nario, kuris yra kitas atranką inicijuojančio subjekto pasirinktas asmuo, veiklą dydis turi būti **ne mažesnis kaip 1/4** bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio ir ne didesnis kaip bendrovės vadovo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis.

4. Aprašo 12 punktas, nustatantis, kad „*nustojus galioti sutarčiai su bendrovės nepriklausomu valdybos nariu, bendrovė privalo visiškai atsiskaityti su juo per 1 mėnesį nuo sutarties pabaigos dienos*“ neatitinka Atlygio mokėjimo aprašo 11 punkto nuostatos, jog „*sutarčiai nustojus galioti, atlygis valstybės valdomos įmonės ir savivaldybės valdomos įmonės kolegialaus organo nariui turi būti išmokamas iki sutarties nutraukimo dienos, o kompensacija už pagrįstas išlaidas – per 30 kalendorinių dienų nuo sutarties nutraukimo dienos*“.

Pastebėtina, kad ir kitos Aprašo nuostatos reikalauja peržiūrėjimo ir atitinkamų pakeitimų pagal šiuo metu galiojančią teisinį reglamentavimą.

Pavyzdžiui, Aprašo 13 punkte numatyta, kad „*nepriklausomų valdybos narių civilinė atsakomybė gali būti apdrausta civilinės atsakomybės draudimu bendrovės lėšomis*“.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis 2022 m. gruodžio 8 d. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15, 23 ir 23-1 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1631 4 straipsnio ir 5 straipsnio 3 dalies nuostatomis, nuo 2022 m. gruodžio 22 d. sudarant naują kolegialų organą ir atrenkant pavienius jo narius „*savivaldybės valdomos įmonės apdraudžia kolegialių organų narių civilinę atsakomybę atitinkamai valstybės valdomos įmonės ar savivaldybės valdomos įmonės lėšomis*“ (pakeista VSTVNDĮ 23¹ straipsnio 9 dalis).

Pažymėtina, kad, Savivaldybės vykdomoji institucija (Meras) pagal VSTVNDĮ 23 straipsnio 1 dalies ir 23¹ straipsnio, Nutarimo Nr. 1092 ir Atlygio mokėjimo aprašo nuostatas privalo pasinaudoti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcininkui suteikiamomis teisėmis taip, kad būtų veiksmingai atstovaujama savivaldybei savivaldybės valdomoje įmonėje bei gali nustatyti tik tokias SVĮ kolegialių organų narių atlygio dydžio nustatymo ir mokėjimo tvarkas, kurios neprieštarautų Nutarimo Nr. 1092 ir Atlygio mokėjimo aprašo nuostatomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad, įsigaliojus minėtiems teisės aktų pakeitimams buvo sudarytos teisinės prielaidos vienodam savivaldybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių kolegialių organų narių darbo apmokėjimui. Be to, įtvirtintas ne tik lygiateisiškumo principo realizavimas, bet ir skatinimas eiti SVĮ kolegialių organų narių pareigas tinkamų kompetencijų asmenims.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 8 straipsnio 1 dalimi, s i ū l a u:

Tauragės rajono savivaldybės merui svarstyti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 5-449 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės valdomų uždarytų akcinių bendrovių nepriklausomų valdybų narių atlygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino Tauragės rajono savivaldybės valdomų uždarytų akcinių bendrovių nepriklausomų valdybų narių atlygio nustatymo tvarkos aprašo (su vėlesniais pakeitimais) pakeitimo (panaikinimo) klausimą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Vyriausybės atstovo teikimą Tauragės rajono savivaldybės meras turi apsvarstyti per 5 darbo dienas, nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju Jus ir apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, *meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo teikimu supažindinti savivaldybės tarybos narius*.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse

Daiva Kerekeš